

ПРОЕКТНА ЗАДАЧА ТоR 01/2016 ЕКСПЕРТИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ПРИРАЧНИК ЗА ИСТРАЖУВАЧКО НОВИНАРСТВО И ПРИСТАП ДО ИНФОРМАЦИИ

1. ВОВЕД

1.1. Позадина на задачата

„Истражувачко новинарство – чувар на демократијата и човековите права“ е проект чија што генерална цел е да ги зајакне медиумите и граѓанските организации и да овозможи амбиент за остварување на слободата на изразување и медиумски интегритет како клучен елемент за понатамошна поддршка на Р.М. во процесот на пристапување во Европска Унија (ЕУ). Специфични цели на проектот се:

- 1) да се подобрат условите за квалитетно и достоинствено за доверба истражувачко новинарство кое ќе биде на располагање на граѓаните во областа на човековите права и судството (Поглавје 23 и 24 од правото на ЕУ);
- 2) Да се зголемат капацитетите на граѓанските организации кои работат во областа на слободата на изразување и медиумите, подобрување на нивното влијание врз процесот на креирање политики во однос на слободата на медиумите и да се подобри нивната соработка преку воспоставување на платформа за дијалог;
- 3) Да се придонесе кон овозможување на правна, регулативна и политичка клима за остварување на слободата на изразување и медиумскиот интегритет.

Во насока на остварувањето на поставените цели согласно проектот ќе бидат преземени повеќе проектни активности, кои се очекува дека ќе ги дадат следниве резултати:

- 1) Подобрени услови кои ќе обезбедат квалитет во истражувачкото новинарство преку современи/иновативни пристапи во областа на човековите права и судството (Поглавје 23 и 24);
- 2) Зголемен медиумски интегритет и зголемена професионалноста на новинарите и медиумските здруженија;
- 3) Капацитетите на граѓанските организации кои работат во областа на слободата на изразување и медиумите се зголемени;
- 4) Засилено влијание врз процесот на креирање политики кои се однесуваат на слободата на медиумите, како и подобрување на нивната соработка преку воспоставена платформа за дијалог;
- 5) Стимулирана побарувачката на квалитетно новинарство од страна на јавноста;
- 6) Зголемена медиумска писменост и разбирањето на улогата на професионалното и етичкото новинарство во off-line и онлајн медиумите;
- 7) Континуитет на усвоените политики и законски предлози во согласност со начелата на ЕУ за „квалитет на законот“ предвидени во судската пракса на Европскиот суд за човекови права (ЕСЧП) и индикаторите наведени во резолуциите на Советот на Европа кои ги лоцираат недостатоците.

1.2. Позадина на проектот „Истражувачко новинарство – чувар на демократијата и човековите права“

Проектот „Истражувачко новинарство – чувар на демократијата и човековите права“ е финансиран од Делегацијата на ЕУ во Македонија во рамките на програмата *IPA Civil Society Facility and Media Programme 2014*, и е спроведуван од страна на Центарот за управување со промени во партнерство со Институтот за човекови права. Проектот е фокусиран на имплементацијата на целите утврдени во Повикот за предлози и тоа: да се зголеми влијанието на граѓанските организации и да се подобри интегритетот на медиумите преку нивно вклучување во јавните политики што ќе придонесат за понатамошен развој и унапредување на граѓанскиот дијалог, посилен и активен придонес во креирањето на политиките и активности на набљудување, како и унапредување на истражувачкото новинарство.

Активностите на проектот се внимателно поставени за да се одговори на потребата за подобрување на условите за обезбедување на квалитет во истражувачкото новинарство и да ги охрабри невладините организации, студентите по новинарство, како и сите професионални новинари, да ја практикуваат слободата на изразување и слободата на медиумите, и да го подобрат влијанието врз процесот на креирање политики во врска со истата.

Центарот за управување со промени (ЦУП) е главниот спроведувач на проектот и е think-tank организација лоцирана во Скопје, Македонија, која работи и имплементира проекти кои имаат за цел да придонесат за развој на македонското општество и регионот. ЦУП промовира разбирање и ненасилни промени и се фокусира на меки мерки и политики кои им помагаат на различни ентитети да ги прифатат општествените промени како нормални ситуации и да ги претворат во позитивни резултати. ЦУП има повеќе години работно искуство со различни државни институции во Македонија и широка соработка со граѓанскиот и бизнис секторот дома и во странство.

Институтот за човекови права (ИЧП) е партнер во имплементацијата на проектот и е здружение на граѓани лоцирано во Скопје, основано во 2009г. со цел промовирање, унапредување и заштитата на човековите права и слободи преку континуирана едукација на професионалната јавност и анализа на состојбите, организирање на стручни дискусии во рамките на правната професија и дискусии за општата јавност со цел зајакнување на капацитетите и механизмите за промовирање, гарантирање и заштита на човековите слободи и права. ИЧП ги остварува своите активности во соработка со државни органи и институции, граѓански организации од Р.М. како и регионални и меѓународни институции и организации од областа на заштитата на човековите права.

2. РАМКА НА ЗАДАЧАТА

2.1. Цел на мисијата/задачата

Генералната цел на задачата е да се обезбеди квалификувана средина за истражувачко новинарство во еден поврзан и меѓусебно зависен свет и поголем број на граѓани да бидат запознаени и свесни за слободата на изразување.

Конкретната цел на задачата е да се ангажираат двајца експерти во областа на новинарството кои ќе подготват Прирачник за истражувачко новинарство и пристап до информации кој ќе биде јавно објавен и ќе послужи како алатка за обука на студентите по новинарство и младите новинари во Македонија.

2.2. Очекувани резултати

- а) Методологија за работа за изготвување на прирачникот кој ќе има за цел да ја нагласи важноста на материјалните докази и да им помогне на студентите да ги применат техниките за известување и техниките за прибирање на информации. Во оваа насока, еден дел од прирачникот треба да биде посветен на техниките за пристап до информации. Прирачникот е потребно на студентите и младите новинари да им го насочи патот потребен за нивниот професионален развој;
- б) Нацрт верзија на Прирачник за истражувачко новинарство и пристап до информации;
- в) Прирачник за истражувачко новинарство и пристап до информации, кој ќе ги води студентите по новинарство и младите новинари низ процесот на истражување- од замислување приказна, преку формулирање на истражна хипотеза, па се до реалното пишување и известување во однос на истата.

2.3. Активности на мисијата

Од експертите се очекува:

- а) Креирање на методологија за работа со цел изготвување на прирачникот;
- б) Селектирање на материјалите за добивање на конечниот текст на прирачникот и подготовка на нацрт верзија;
- в) Креирање на конечна верзија по претходно одобрување на нацртот од страна на партнерите кои го имплементираат проектот.

2.4. Известување

Резултат	Опис	Кога	Со кого
2.2. а)	Методологија за работа со цел изготвување на Прирачник за истражувачко новинарство и пристап до информации	март 2016	ЦУП проектен менаџер ИЧП проектен координатор
2.2. б)	Нацрт верзија на прирачникот	март 2016	ЦУП проектен менаџер ИЧП проектен координатор
2.2. в)	Прирачник за истражувачко новинарство и пристап до информации	април 2016	ЦУП проектен менаџер ИЧП проектен координатор

3. ОРГАНИЗАЦИЈА

3.1. Тим за спроведување на задачата

За спроведувањето на активностите ќе се ангажираат локални експерти кои работат на односната проблематика - предмет на оваа проектна задача и истата ќе ја реализираат заедно со проектниот тим на ЦУП и ИЧП.

Експертите ќе работат како тим кој меѓусебно ќе се координира и ќе работи на теми распределени согласно методологијата опишувајќи го истражувачкиот процес,

почнувајќи од замислата па сè до истражувањето, пишувањето, контролата на квалитетот и публикацијата

Еден од експертите накусо, јасно и концизно ќе даде краток осврт на:

- дефиниција на истражувачкото новинарство;
- суштина на истражувачкиот метод;
- основните техники на истражувачкото новинарство;
- совети за наоѓање на извори и нивно интервјуирање.

Другиот експерт ќе даде краток осврт на:

- техника и етика при пишувањето на истражувачката сторија на сеопфатен и објективен начин;
- именување и цитирање на изворите;
- пречки и проблеми при истражувањето;
- совети за избегнување и надминување на пречките при истражувањето.

Прирачникот за истражувачко новинарство и пристап до информации ќе биде издаден на македонски и албански јазик.

3.2. Специфични квалификации

За реализација на оваа проектна задача се ангажираат двајца (2) експерти кои имаат широко искуство во истражувачкото новинарство.

Експертите освен теоретско познавање и универзитетска диплома од студии по новинарство, потребно е и да имаат и практично работно искуство во соодветната област, предмет на оваа проектна задача.

Ангажираните експерти треба да ги познаваат методологиите како и процесите на изготвување на прирачници.

3.3. Временска рамка (денови) – по експерт

Фаза	Вкупно денови
Методологија за пишување на Прирачникот за истражувачко новинарство	2
Пишување на Прирачникот за истражувачко новинарство	8
Доставување на Прирачникот до стручната јавност	2
Total (max.)	12

Крајниот рок за извршување на оваа задача е 10 април 2016 година до 16,00 часот.

3.4. Логистика

За спроведување на активностите од страна на проектниот тим на ИЧП и ЦУП ќе биде обезбедена следнава поддршка:

ЦУП проектен менаџер – достапен во текот на целата мисија

ИЧП проектен координатор – достапен во текот на целата мисија

ИЧП асистент - достапен во текот на целата мисија

Плаќање: Плаќањето ќе биде извршено на принципот – 30 % по потпишување на договорот за испорака на услуги и доставување на финална методологија за работа, 70% по целосно извршување на услугите предвидени во овој повик.

3.5. Библиографија и документација

Во функција на успешно извршување на задачата на експертите ќе им биде ставена на располагање сета потребната документација со која располагаат ИЧП и ЦУП.

Институт за човекови права
Проектен координатор
Маја Стојаноска